

NETBEHEERDER STEDIN IN HET MIDDELPUNT VAN DE BELANGSTELLING

“SAMEN KUNNEN WE DEZE KLUS KLAREN”

Van een rol achter de schermen naar het volle licht van de schijnwerpers. Regionale netbeheerder Stedin is een cruciale facilitator van de energietransitie. De activiteiten zijn in vijf jaar tijd verdubbeld. En tempo maken blijft nodig nu de duurzame lat in Nederland steeds hoger ligt. Ga er maar aan staan, als een vergunningtraject al vele jaren kan duren. Niet alleen tijd en ruimte, ook financiering en menskracht zorgen voor spanning. Chief Transition Officer David Peters blijft optimistisch: “Samen kunnen we deze klus klaren.”

Netbeheerder Stedin Groep bedient ruim 2,3 miljoen klanten in de provincies Utrecht, Zeeland en het grootste deel van Zuid-Holland. De functie van David Peters is illustratief voor het gewijzigde speelveld waarin Stedin opereert. In 2018 werd hij als Chief Transition Officer toegevoegd aan de raad van bestuur. “De uitdagingen die samenhangen met de energietransitie rechtvaardigen deze nieuwe functie met een afzonderlijke scope, naast onze operationele opgave.”

GROEI FACILITEREN

Als destijds eerste Chief Transition Officer in Nederland houdt Peters zich bij Stedin onder meer bezig met digitalisering en proces-optimalisering. “Denk aan innovaties met bijvoorbeeld kunstmatige intelligentie en *machine learning*. Algoritmes helpen voorspellen waar storingen kunnen optreden of op welke locaties in de toekomst laadpalen nodig zijn. Ander zwaartepunt van mijn functie is onze investeringsagenda. Wij faciliteren de groei van laadpalen, zonnepanelen, warmtepompen en de elektrificatie van de industrie. Dat vereist grote investeringen.”

CONTINU IN GESPREK

Gezien het maatschappelijke belang werd het netbeheer voorafgaand aan de privatisering van energiemaatschappijen afgesplitst. “Aanvankelijk was er amper aandacht voor de activiteiten van netbeheerders,” weet Peters. “Energie was een vanzelfsprekende voorziening.”

Door de groeiende duurzame ambities van de overheid staat Stedins rol nu in het middelpunt van de belangstelling. “De forse uitbreiding van het energienet maakt dat wij continu in gesprek zijn met onze stakeholders; actief kennis en informatie delen, communiceren over ruimtelijke procedures, uitleg geven over mogelijkheden en onmogelijkheden...”

RODE KAARTJES

Het feit dat voor de transitie belangrijke projecten vertraging oplopen door beperkingen van het energienet, krijgt veel aandacht. “Kaartjes die aangeven waar nog zonneparken mogelijk zijn, kleuren voor een groot deel rood,” zegt Peters. Belangrijkste reden is de mismatch qua timing. “Een zonnepark ligt er binnen een half jaar, de aanleg van infrastructuur kost vele jaren. Zo heeft het meer dan een decennium geduurd voor een nieuw hoogspanningsstation bij Breukelen operationeel was. Gezien de randvoorwaarden en de snelheid van de ontwikkelingen in de energietransitie konden netbeheerders de huidige knelpunten simpelweg niet voorkomen.”

BOTTLENECK

Op verschillende manieren werkt Stedin aan het vergroten van de capaciteit. “Daarbij kijken we nadrukkelijk naar het beter benutten van de huidige voorzieningen, bijvoorbeeld met slimme sensoren. Ook lokale opslag is belangrijk; het kan helpen om piekbelasting te beperken.”

Daarnaast zet Stedin vol in op verbetering en uitbreiding van het gas- en elektriciteitsnet. “De ruimtelijke inpassing blijft een bottleneck. Vergunningverlening en tracébevestiging slokken verreweg de meeste tijd op. Om als land onze duurzame ambities waar te kunnen maken, moet de doorlooptijd van (formele) procedures substantieel verkort worden. Uiteraard met borging van de lokale belangen en inspraakmogelijkheden.”

PAS OP DE PLAATS

Die vormen een additionele complicerende factor. Peters geeft een actueel voorbeeld. “Voor het bedienen van tientallen grote klanten in Zeeland zijn we afhankelijk van een nieuw te bouwen hoogspanningsverdelstation van TenneT in Bergen op Zoom. Een andere provincie dus, buiten ons werkgebied. Omwonenden daar verzetten zich tegen de bouw ervan. Dat zorgt voor een patstelling waardoor wij in Zeeland pas op de plaats moeten maken. Dergelijke dilemma's komen regelmatig voor.”

VOORSPELLENDE VRAAG

Wat in elk geval helpt, is maximaal anticiperen op geplande ruimtelijke ontwikkelingen. “Voorspellende vraag is cruciaal om onze investeringen goed te kunnen richten. Als vroegtijdig bekend is waar nieuwe woonwijken komen, kunnen we daar met de energie-infrastructuur al rekening mee houden. Zo kijken we samen met de gemeente Utrecht naar het inpassen van gewenste uitbreidingen

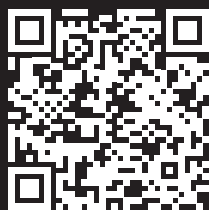

ZIE HET GROOTS.

De nieuwe Mercedes-Benz Citan.

Als ondernemer kunt u het nieuwe jaar niet beter beginnen dan in een nieuwe Mercedes-Benz Citan. Want de Citan is uitgeroepen tot Van of the Year 2022. De hoge mate van veiligheid, comfort en het typische design maken het een echte Mercedes-Benz bestelwagen.

De nieuwe Citan is de perfecte bestelwagen voor de binnenstad door zijn wendbaarheid. Ondanks de compacte afmetingen, heeft hij meer dan voldoende laadruimte. Naast de zeer uitgebreide veiligheidsuitrusting kunt u het hoge rijcomfort van een Mercedes-Benz verwachten.

Ontdek de rijk uitgeruste
Gesloten Bestelwagen.

Brandstofverbruik gecombineerd: 5,2 - 7,2 l/100 km, CO₂-emissie gecombineerd: 136 - 162 g/km (WLTP)

STERN

Mercedes-Benz-dealer Stern, www.stern.nl/mercedes-benz

David Peters: "Voorspellende vraag is cruciaal om onze investeringen goed te kunnen richten." (foto Sicco van Grieken)

CRUCIAAL THEMA

Regelmatig besteedt Utrecht Business aandacht aan de energietransitie en de consequenties ervan voor ondernemers en bedrijven in Midden-Nederland. In een langlopende artikelenreeks geven vertegenwoordigers van een brede selectie stakeholders hun visie op dit cruciale thema.

in de bestaande gebouwde omgeving. Een complexe materie. Maar door tijdig het gesprek aan te gaan, wordt later niet nodeloos tijd verloren." Succesverhalen zijn er zeker, benadrukt Peters. "In Wijk bij Duurstede wordt de capaciteit van het stroomnet bijna verdubbeld. Dit maakt verschillende duurzame initiatieven mogelijk, waaronder vier grote zonneparken." In het verleden zijn verdeelstations in dit gebied aangelegd terwijl de vraag op dat moment nog beperkt was. "Daar plukken we nu de vruchten van."

RECORDINVESTERING

Dergelijke anticiperende acties zijn niet altijd haalbaar. Wel investeert Stedin in 2022 een recordbedrag van 672 miljoen euro voor het verstevigen van de energie-infrastructuur. Dat is 15% meer dan vorig jaar en een plus van 40% ten opzichte van vijf jaar geleden. Die investeringen worden vooral gedaan met het oog op de lange termijn. Ook het rendement wordt gerealiseerd over een langere periode. Om toch nog meer tempo te kunnen maken, deed Stedin vorig jaar een beroep op haar aandeelhouders om extra eigen vermogen te verschaffen. "Meer eigen vermogen stelt ons in staat om meer te lenen. Zo vergroten we onze impact en kunnen we de ambitieuze Nederlandse klimaatplannen faciliteren."

1 MILJARD EURO

De aandeelhouders – 44 gemeenten, waarvan de vier grootste in Zuid-Holland – hebben 200 miljoen euro toegezegd. Een fors bedrag, maar toch minder dan een derde van de door Stedin gevraagde som. Tot 2030 heeft de netbeheerder een kapitaalbehoefte van 1 miljard euro. "Aanvullende middelen zijn simpelweg noodzakelijk. Aangezien netbeheerders alleen publieke aandeelhouders mogen hebben, zijn de opties beperkt: meer geld vanuit de bestaande aandeelhouders, nieuwe aandeelhouders in de vorm van andere gemeenten en provincies of additionele middelen vanuit het Rijk. Daarover lopen op dit moment gesprekken." De investeringen zijn fors, erkent Peters. "Maar als de economische ontwikkeling beperkt wordt door een ontoereikende energievoorziening is ook de potentiële schade groot."

LAT STEEDS HOGER

Het tekort aan technisch personeel is al jaren een hot issue. Techniek Nederland-voorzitter Doekle Terpstra riep recent op om meer geld in techniekonderwijs te steken en juist een rem te zetten op opleidingen met minder baankansen. "Ook wij hebben te kampen met een tekort aan technisch personeel," aldus Peters. Er is bij Stedin veel aandacht voor het zelf opleiden van

medewerkers. "Daartoe is recent de nieuwe bedrijfsschool op Lage Weide officieel en feestelijk geopend. Stedin heeft nu vier eigen bedrijfsscholen; in Rotterdam, Alblasserdam, Goes en Utrecht. We zetten alles op alles om ook in de toekomst voldoende vakbekwaam personeel in te kunnen zetten. Want onze opgave wordt de komende jaren zeker niet kleiner."

Nederland ging aanvankelijk uit van 40% CO2-reductie in 2030. "Daarna legde de EU de lat op 55%, terwijl het recente regeerakkoord er met 60% nog een schep bovenop doet. Wij moeten onze modellen telkens aanpassen aan deze nieuwe realiteit, ook als het gaat om de benodigde personeelsomvang."

VEEL LUKT WEL

Vergeleken met vijf jaar geleden zijn de activiteiten van Stedin verdubbeld. Ruimte, tijd, financiering en menskracht zorgen voor spanning. "Toch zullen we met vereende krachten oplossingen moeten vinden. Energie-infrastructuur is een cruciale randvoorwaarde voor tal van ontwikkelingen. We kunnen het ons simpelweg niet veroorloven om hierop vast te lopen."

Daarbij blijft Peters optimistisch. "Zeker, de opgave van de energietransitie is gigantisch. En ja, het knelt af en toe stevig. Maar ik vind het jammer dat de nadruk vaak wordt gelegd op wat niet lukt. Veel doelstellingen uit het Energieakkoord zijn wel degelijk gerealiseerd. Van heel Europa heeft Nederland nu het grootste aandeel zonne-energie in de elektriciteitsmix, terwijl we in 2017 nog onderaan bungelden. Er is veel bereikt. En ik zie voldoende aanknopingspunten voor het vertrouwen dat we samen deze klus kunnen klaren."

35

WATERSTOFKANSEN

Nederland telt in februari 2022 elf waterstof-tankstations. Een veelvoud is in voorbereiding en er wordt fors geïnvesteerd in waterstoffabrieken. "In al onze modellen zien we dat energiedragers als waterstof op termijn nodig zijn voor een volledig duurzaam systeem," aldus Peters. "Vooralsnog denk ik dat waterstof vooral kansrijk is in de industrie. Voor 2030 voorzie ik geen grootschalige toepassing hiervan in de gebouwde omgeving. Het tempo hangt uiteraard ook samen met de kostprijsontwikkeling van waterstof. Verder zie je dat steeds meer groot transport elektrificeert. Dat is ook mogelijk, want 80% van de vrachtwagens staat 's avonds stil en kan dan dus opgeladen worden. Voor het vervoer over grote afstanden kan waterstof wel een optie zijn."